

לדוגמה, (3,5), היינו - הפתרון הוא בן שתי מילים, הראשונה בת 5 אותיות והשנייה בת 3 אותיות.

1. מעצבן אותו שזה יותר גבוה ממה שמריח לו ויותר גבוה מהשק שלו? שיתעצבן! (4,3,3,2). **10.** עם הארץ הוא מזיק. **11.** ההיטל על העוף מעודד אנשים להתנצר (ח"ו). **12.** אבא של 9 מאונק הוצא מהכלי? ברח! **14.** האחרונה בלהבות תרקיב. **16.** בסיס חיובי. **17.** זה אתרוג טחון. **18.** ברברס הריהן זרימה. **20.** טעם טיפה. **21.** בדק את כווד התבואה האסורה במטבע (3,3). **24.** קשר בית בכל. **25.** תעלה ביד. **26.** אריג מדינתי. **27.** מהלאומן הזה מתפתח הפרי. **28.** מתעמת עם בית ולכלוך. **29.** בוודאי שהוא לא שונה מילד ביולוגי. **31.** המעטה הזה בהכרה ולכן הוא יצא מיציבות. **32.** כף בלי זוזי. **33.** גרדום בשלבים. **35.** הנשק נהרס. **36.** מצד שני הרהיט הוא משהו מזעזע. **37.** זה מאכל לפרשה. **38.** תנאי הורי. **40.** מהעבר השני של הצומת יש בן תערוכת. **42.** ניצב ראשי העיר טבחים. **44.** בפרדס תלך למטה. **46.** מזבח בהם. **47.** "הפרי הזה נתן מעל ומעבר, גברת" (5,4).

2. סממן למכרסם. **3.** ראה בוקר לגויים כשדים. **4.** כמה משניות יש בין העצמות? **5.** זה מה שאנחנו בצירוף איזו צבעה (5,2). **6.** האדמה בהלסינקי. **7.** זה מבטא לא מלאכותי, הצליל שנועד עבור חסר השכלה (5,5). **8.** ניתן לשמוע ברפת טון נמוך שניצחו אותו. **9.** החכם הקדום מתנאה בפנים. **12.** ציווי עונתי לנהג המיטיב לנגן כף בכף: זה רטוב וגם ערך שיש לשאוף אליו (5,4,3). **13.** זריז הרגוע הזה בחיפה (4,3). **15.** במופע האחרון הוא השאיר משקה על הדלפק הלא מעובד (6,4). **19.** בעל חיים, אבוי, הגיע בראש חודש (4,4). **22.** סגר טעם. **23.** עוד פעם חגים? זה עוצר את המים האלה (4,4). **28.** הנהיגו צאן לכוון חובב. **30.** איזה ידיד העביר בעלות. **33.** דפקט מכל הכיוונים. **34.** נמצא בנגב אחרי דלת המלכות. **39.** עוף זגנים צח. **41.** עבד בלטביה. **43.** שניים בבקשה. **45.** עני בדלת.

[illegible]

ל	ש	מ	ש	ב	ו	ו	א	ח	ל	מ	ה
ל	ר	ו	ב			מ	ר	ק	ד		
ח	ו	מ	ו	ת		ר	ש		ק		
י	מ	ר	ה	א	ת	פ	י		ב	ד	ל
י		ה	ב	ה			ט	ר	י	ק	ו
מ	י		ר		ק	נ	ו			ב	ז
ד	ו	ד		ה	ל		ס		ז	מ	ר
פ	ד		מ	נ	י	ח		ח	מ	צ	
א	פ	ק	ט	ה	ד	ו	מ	י	נ	ו	
ר	ת		ב	נ	י	ש	י			ו	
ו			ו	מ	ש	מ	ו	ר	ת		
כ	י	ס	ח	ה		י	ל	צ		ש	
י	ו		ה	ו	ק	ש	ח	י	ד	ו	
מ	נ	ה		ד		י		מ	פ	ר	ק

פתרון תשבץ 110
מגליון כ"ו חשון:

הגדרת השבוע:

21 מאוזן: בדק את כובד
התבואה האסורה במטבע (3,3).
הפתרון: שקל חדש, כ"י: בדק
את כובד = שקל; התבואה
האסורה = חדש; במטבע =
שקל חדש.

לפניות ולתגובות:
lpelch@gmail.com

האיש שהפך דוברות לנושק: מצביא המלחמה העקובה ממילים

המשך מעמוד 54

צה"ל בערבית לא תידרש אמנם לתחומי מדיניות ויחסי ישראל עם מדינות אחרות, אבל הצבא ודרך פעולתו נוגעים בסופו של דבר בהרכה מאוד סוגיות מדיניות".

מהיכרותך עם העולם הערבי, מהי השפה ובאילו כלים צריך לנקוט ומה היה בעבר?

“בעבר הדוברים לא פעלו באינטנסיביות כזו ובכלל לא ייחסו לתפקיד משקל גדול. היום כאשר התקשורת כל כך דומיננטית בתהליך קבלת ההחלטות וגם באופן הצריכה של האנשים מתחדד הצורך לתפוס את הקשב באמצעות גימיקים והתחברות לטרנדים שמתחדשים כל הזמן. התקשורת זמינה ונגישה אבל גם שטחית ולא עמוקה. צריך להעביר את המסרים בשפה תואמת עם פתגמים וביטויים המחיבים הכרות חזקה עם השטח. זה מגביר את האמינות ומעורר סקרנות. זה יצירה של העידן היום, אבל גם בעבר דיברו ערבית בשפתם, לא בהיקפים ובאמצעים שאנחנו רואים היום.”

מהו היחס של הפלשתינים לדובר צה"ל לערבים?

"היחס הוא אמביוולנטי. אפשר לראות את התמונות מעת שהותו של אדרעי בטול כרם, הצעירים מתיידדים ומצטלמים איתו, לעומת זאת יש איומים על חייו. צריך לזכור שבשטחים יש אנטגוניזם חזק כלפי הרש"פ והחמאס, אז דובר צה"ל שמשמיע קולות שגורמים לאנשים להזדהות איתם זה יוצר קשר וחיבור. הוא לא הפך מאויב לאוהב אלא משהו שאפשר לתקשר ולהשתעשע איתו בשפתם".

מי ימלא את מקום דובר צה"ל לערבים ומהם האתגרים שעומדים בפניה?

”אני מכיר היטב את מי שכנראה תחליף אותי.
היא מוכרת בעולם הערבי כ'קפטן אלה'. היא צברה
ווותק בתחום ואני מקווה שהיא תצליח לעשות את
זה. אם היא תתמנה היא תצטרך להתמודד עם בעיה
משמעותית נוספת והיא עצם העובדה שהיא ערביה.
ערבים ודרוזים במסודות ישראלים נתקלים בקולות
של כוז בעולם הערבי וכאן היא ממש מייצגת את
צבא האויב, זה כמעט בלתי נתפס.”

”מהיכויות עם העולם הערבי, היא תצטרך לעבוד קשה מאוד כדי להתגבר על מכשול חוסר האמינות שנתפס בה מעצם היותה ומהתפקיד שהיא הגיעה אליו. אנשים כמוה מואשמים מידית כתבוסתנים משתפי פעולה וככאלה שוויתרו על המקום בו גדלו. ואייה תצטרך להתמודד עם הנושא הזה ולא יהיה לה קל לרכוש את האמון מחדש אחרי ארעיי שלא היה צריך להתמודד עם העניין הזה. זה אתגר רציני שאם היא תצלח אותו זה עשוי אפילו לפתוח דלתות חדשות בעולם הערבי.”

ישראל אחרי המלחמה מצטיירת כחזקה ביותר מבחינה צבאית וכמעצמה אזורית, אבל יחד עם זאת עולים קשיים בתפיסה של ישראל כמדינה הפועלת בלי עכבות שאולי רמסה כמה דברים בדרך. תרמו לכך גם פוליטיקאים ישראלים שהתבטאו באופן חסר אחריות וסרטונים שדלפו. גם העובדה שישראל איבדה הרבה מהקהילה הבינלאומית מוסיפה כוח לתקשורת הערבית והפלשתינית באופן שלא היה קודם. דוברת

הבצורת, אבל בעיקר בשל הצעד הרשלני של חסימת הנהרות שהובילו אליו. כי השתמשו בהם להשקיית גידולים לא מתאימים. לאורך השנים הזהירו מפני ההתכווצות שלו, עד שבשנה שעברה נשארו בו 500 קמ"ר והשנה בקושי 5 קמ"ר, כשלפי האומדנים איראנים הרשמיים הצטברו 13 מיליון טון מלח על הקרקע שלו.

"התוצאה: ההתייבשות יצרה רוחות שהעיפו את המלח ופיזרו אותו בשטחים של עשרות קילומטר מסביב, כשבמספר כפרים סמוכים לאגם האדמה הומלחה לחלוטין ואי אפשר לגדל בה יותר גידולים. הכפרים ננטשו וזה רק ילך ויחמיר. עכשיו, כדי להציל את האגם, יש לפתוח את הסכרים ולהזרים את כל המים לאגם, כשרק אחרי שנים רבות הוא יצליח להחזיר רבע מהגודל שלו".

הדילמה של המשטר

פרופ' ליטבך מודה, שלא נראה שהפעולות המהותיות הנ"ל להצלת משק המים האיראני יתרחשו, כל עוד המשטר הנוכחי קיים ולכן עלול מאד להיות שהמצב ידרדר עוד ועוד ויהפוך קטסטרופאלי.

"המשטר האיראני עומד בפני דילמה לאיפה לנתב את הכסף. ההתלבטות קשה: האם להשקיע את הכסף בבניה מואצת של מערך הטיילים מול ישראל או לייעד אותו לתיקון צינורות ישנים ולבניית חדשים. הממשל הלא חתם על עסקה עם רוסיה של שישה מיליארד דולר לקניית מטוסים ויצטרך להמשיך לקבל החלטות גורליות אם לשקם את הכוח הצבאי שלו או לשקם את משק המים. זה מול זה, כי את שניהם יחד קשה יהיה לבצע, כאשר בינתיים נראה שהבחירה היא בנשק ובגרעין, שככל הנראה לא יושפע מהמשבר. נשיא איראן הנוכחי הוא חלש ומוכן לשלם מחיר מדיני כדי להתמודד עם משבר המים ושאר הבעיות הקשות. איראן שרויה במצוקה כלכלית חמורה והוא מבין שהוא חייב להגיע לפשרה עם האמריקאים והאירופאים בנושא הגרעין, כדי שישירו מהם את הסנקציות ויאפשרו להם להתמודד עם הבעיות הכלכליות הקשות שלפניהם. מצד שני, כרגע המנהיג העליון חמינאי לא מוכן להתקפל והוא מי שקובע."

לדברי פרופ' ליטבק, לא נראה שחמינאי הולך לכיוון של פשרה, אלא אם הוא יגיע למסקנה שממש אין ברירה והם נמצאים במצב של להיות או לחדול. כפי שהיה ב־2013, כשהוא השתכנע שהמשק האיראני עומד על סף קריסה מוחלטת ונתן רשות לפנות להסכם עם האמריקאים. עכשיו הוא מתנגד, כי הוא מרגיש שהאמריקאים רימו והשפילו אותו. אבל יתכן שבשלב כלשהוא, כשיגיעו מים עד נפש (תרתי משמע), הוא יבין שמדובר במצב של פיקוח נפש הדוחה את יתר השיקולים.

אז אולי ממר יצא מתוך ומשבר המים יועיל לאזרחי איראן?

”יתכן מאוד צריך להיות זהירים בספקולציות. משבר המים עשוי בהחלט להוביל את ממשל איראן לפשרה מדינית. אולי אפילו הוא ישבור את מחסום הפחד ויוביל את האנשים הגועים בצמא לצאת לרחובות למחות. כי כשאין מים לשתות והציבור מרגיש שהוא מצוי בסכנת כליה ואין לו מה להפסיד, המחאה עלולה לפרוץ במלוא עוצה. ככה זה כשדוחקים מישהו עד הקצה. הכל יכול להתהפך ולהשתנות וימים יגידו עד כמה”.